

Albert Treint: EKKIS 8:e plenum — Underkommittén om Kina, maj 1927

Treint representerade franska kommunistpartiet vid Kommunistiska internationals exekutivkommittés (EKKIs) åttonde plenum. Något stenografiskt protokoll från mötet publicerades aldrig, i motsats till vad som var brukligt (en trolig orsak är att den fortsatta utvecklingen i Kina så uppenbart klargjorde oriktigheten av de ståndpunkter som Bucharin och Stalin hade framfört). Treint hade dock fört anteckningar under diskussionerna och 1927 skrev han en redogörelse för vad som sagts under mötet ("Declaration du Camarade Treint" som publicerades i dokumentsamlingen *Documents de l'Opposition et la Réponse du Parti*). 1935 uppmanades Treint av amerikanen Harold Isaacs att ge en utförligare beskrivning av mötet – resultatet blev följande dokument (vars franska original hade titeln "Compte Rendu Analytique de la Petite Commission Chinoise, May 1927"). Den första engelska översättningen av detsamma publicerades i tidningen *The New Militant* 8 februari 1936.

Lästips: [Om kinesiska revolutionen 1925-27](#) av Kenth-Åke Andersson (en bra redogörelse för det historiska händelseförlopp som detta dokument ingår i). Se även [Trotskij om Kina](#).

* * *

Sammanfattning av diskussionen

Underkommittén om Kina bestod av Bucharin, Ercoli [Palmiro Togliatti] och Treint. Stalin, som kom efter ett telefonsamtal från Bucharin, spelade en avgörande roll mot slutet av diskussionerna.

Mötet varade hela natten.

Föreliggande sammanfattning av diskussionerna innehåller bara de väsentliga punkterna. Talarnas anmärkningar återges inte ordagrant, ty *i motsats till vad som var det normala*, nedtecknades de inte av en stenograf. Jag har varit tvungen att hålla mig till en noggrann sammanfattning av huvudinnehållet i diskussionerna, samtidigt som jag försökt undvika onödiga upprepningar som ofta återkom under detta meningsutbyte utan ände.

Bucharin beskriver situationen i Kina. Bönderna börjar bemäktiga sig jord med våld. Detta skrämmer Wuhan-regeringen. Om vi inte sätter stopp för denna jordbruksrörelse, kommer vi att förlora våra allierade till vänster och det kommer att bli omöjligt att vinna en majoritet i Guomindang. Om vi å andra sidan håller tillbaka bonderörelsen, kan vi fortsätta att stärka vårt inflytande i Guomindang, och när vi har blivit tillräckligt starka kommer vi att, om nödvändigt, överge vår nuvarande allierade och gå så långt som vi önskar.

Treint anser att problemet inte handlar om att offra alla allierade till proletariatet, utan snarare om att avgöra vilka allierade som man ska offra: bönderna som har rest sig, eller den nationella bourgeoisins vänsterflygel. Det kommer inte att bli lättare i morgon än det är idag att genomföra revolutionen i Kina med formella beslut som fattats av Guomindang. Borgarklassen kommer att försöka krossa oss *med militär styrka* innan vi kan erövra en säker majoritet i Guomindang. Vi måste omedelbart börja länka bonderevolterna till det proletära upproret.

Diskussionen fortsätter under en lång stund mellan *Bucharin* och *Treint*, som båda håller fast vid sina ståndpunkter. *Ercoli* ingriper inte. Han är uppenbart besvårad, eftersom han, även om han lutar åt Treints teser, tvekar att gå emot det ryska partiets ledarskap.

Inte desto mindre befinner *Bucharin* sig i en svår situation, och han kräver att Stalin hörs av underkommittén.

Medan Bucharin går till telefonen, förs ett samtal mellan *Treint* och *Ercoli*, där den senare går så långt som att säga att den politik som följs i Kina och de metoder som används inom Internationalen är oförenliga med bildandet av en revolutionärt förtrupp.

Stalin anländer. Han förklarar att han är överens med Bucharin. Enligt hans uppfattning har inte *Treint* förstått den verkliga situationen i Kina. Om vi inte går emot bondeupproret i nu läget, kommer den borgerliga vänsterflygeln att vända sig emot oss. Det kommer att bli inbördeskrig. Men den kinesiska arméerna består av legosoldater, och vi har inte tillräckligt med finansiella resurser för att få över dem på vår sida.

Treint påpekar att legosoldaterna i allmänhet är ruinerade bönder som kommer att desertera för att delta i fördelningen av jorden om vi stöder jordbruksrevolutionen. Det är inte en fråga om att betala dem med pengar, utan att låta dem betala sig själva på de stora jordägarnas bekostnad.

Stalin förklarar att denna ståndpunkt är korrekt i allmänhet, men den inte är tillämplig på den nuvarande situationen. Den kinesiska bourgeoisins vänsterflygel är fortfarande mäktig. Dess arméer kommer inte att skingras i en handvändning, och vi kommer att besegras i inbördeskriget innan jordbruksupproren kan knytas samman med det proletära upproret. Stalin läser flera telegram från Borodin som visar att Guomindangs ledning är fast besluten att bekämpa jordbruksrevolutionen, även till priset av en brytning med Tredje internationalen. Stalin avslutar: Frågan är inte om *Treint* åsikter är korrekta i allmänhet, utan om de kan tillämpas i den aktuella situationen. *Att kämpa eller att manövrera?* Det är den fråga som måste lösas. Underkommittén måste ge ett tydligt svar.

Treint: Vi måste kämpa.

Stalin: Kämpa nu innebär ett säkert nederlag. Att manövrera innebär att vinna inte bara tid, utan möjligheten att bli starkare och ta upp kampen senare under förhållanden där segern kommer att vara möjlig.

Treint: Jag kan inte inse varför nederlaget är säkert idag. Om vi deltar i förtrycket av bondeupproren, då kommer det att dröja länge innan vi har bönderna på vår sida, och den proletära revolutionen, som inte kan segra utan deras stöd, kommer att skjutas upp på obestämd tid.

Stalin: Det är möjligt att manövrera utan att dagtinga om allt. Jordbruksrevolutionen skrämmer Guomindang endast om den direkt skadar dess medlemmars och arméofficerars intressen. Jag föreslår att vi skickar instruktioner till Borodin som instruerar honom att motätta sig konfiskering och uppdelningen av jord som tillhör Guomindang-medlemmar eller officerare i den nationella armén.

Treint: En verklig revolution kan inte respektera sådana ”tabun”.

Bucharin: Varför inte? I varje fall kan vi inte göra något annat.

Treint: Och om, vilket är oundvikligt, de bönder som har rest sig går utöver de gränser som föreslås av Stalin, skall vi då också stödja den borgerliga Guomindang-ledningen, som inte kommer att avhålls sig ifrån att bruka våld för att genomdriva dessa begränsningar?

Bucharin: Vi är ett revolutionärt parti och vi är inte rädda för att använda våld. Vi måste tillgripa *alla medel* för att säkerställa att våra beslut genomförs.

Treint: Det är den politik som Marquis de Bouillé begagnade sig av mot den franska revolutionen 1792. Det kan inte vara vår revolutionära Internationals politik 1927.

Stalin: Bucharin driver sakerna till deras logiska ytterlighet. Men en sådan situation kommer faktiskt inte att uppstå. Vi bestämmer tillräckligt över de kinesiska massorna för att få dem att acceptera våra beslut. Än en gång ställer jag frågan: *Slåss eller manövrera?*

Treint: Jag känner inte situationen i Kina tillräckligt väl för att vara säker på att det är omöjligt att manövrera utan att lida nederlag. Låt oss anta att det är nödvändigt och möjligt att manövrera, men jag är inte alls säker på det: i så fall måste manövern förbli en manöver.

Ercoli: Naturligtvis!

Treint: Då kräver jag att vi motsätter oss varje försök från Wuhan-regeringens och Guomindangs sida att använda vapenmakt för att begränsa jordbruksrevolutionen, och att mycket bestämda instruktioner om detta bör ingå i de direktiv som Stalin föreslår ska skickas till Borodin.

Stalin: Vi är i huvudsak överens i sakfrågan, men det är onödigt att skicka instruktioner om problem som inte uppkommer. Jag upprepar att vi bestämmer tillräckligt över massorna i Kina, så vi kommer inte behöva tillgripa tvångsmedel.

Ercoli: Eftersom Stalin säger att han är överens i sakfrågan, tycker jag att Treint borde ha förtroende för kamrat Stalin.

Treint: Ni är i majoritet, ni kan bestämma vad ni vill, men om inte de kompletterande anvisningar som jag kräver skickas till Borodin, kommer jag att framföra mina reservationer under exekutivkommitténs plenarmöte.

Bucharin: Minoriteten måste vara disciplinerad. Jag kräver att kamrat Treint överger sin föresats.

Stalin och Ercoli gör tecken som visar att de är överens.

Treint: Den fråga som det handlar om är så allvarlig att ingen kraft på jorden kan hindra mig från att formulera mina reservationer på ett sätt som kommer att höras. Eller föreslår ni att använda fysiskt våld mot mig också?

Stalin: Låt oss inte dramatisera saker och ting.

Därmed är sessionen avslutad.

Jag formulerade reservationer under plenarmötet, men atmosfären var så intensivt fientlig att jag inte gav dem tillräckligt preciserad form. Denna brist på mod motsvarade också en brist på tydlighet. Jag förkastade tanken på att vår revolutionära International kunde ha förvandlats till en kontrarevolutionär International, och att den proletära staten i Ryssland steg för steg kunde ha förvandlats till en byråkratisk stat, som uttryckte intressena hos en ny härskande och exploaterande klass. Det tog mig fem år av eftertanke och studier för att se den hemska sanningen.

Kort efter att Stalin hade skickat direktiven till Borodin, tog Tam Pin San [Tan Pingshan], den kommunistiske jordbruksministern i Guomindang, befälet över en militär expedition mot bonderevolutionen. Skandalen var sådan att Stalin var tvungen att skicka ett telegram som återkallade hans tidigare order. Tam Pin San accepterade med glädje och lättnad, som vi fick veta senare. Men den borgerliga ledningen fortsatte som förut, de kinesiska bönderna besegrades och den proletära revolutionen krossades.

Albert Treint [Skrivet augusti 1935]

Översatt från Harold R. Isaacs, "Documents on the Comintern and the Chinese Revolution", *The China Quarterly*, nr. 45 (jan.-mar. 1971), s. 109-12.

Översättning: Martin Fahlgren